

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-846

19/10/2018

ქ. თბილისი

შპს „ემ ენ ჯგუფის“ სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავების (მანგანუმის მადნის გამდიდრების) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

მიმდინარე წლის 7 ივლისს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შპს „ემ ენ ჯგუფის“ მიერ, წარმოდგენილია ჭიათურის მუნიციპალიტეტში შპს „ემ ენ ჯგუფის“ სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავების (მანგანუმის მადნის გამდიდრების) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და სამინისტროს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე და შესაბამისი მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფებზე განთავსება.

2018 წლის 23 აპრილს (წერილი N5101), შპს „ემ ენ ჯგუფის“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იყო ჭიათურის მუნიციპალიტეტში, სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავების (მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი) საწარმოს პროექტის სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (ბრძანება N2-455; 13.06.2018).

საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 600 მეტრით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დგინდება შემდეგი, შპს „ემ ენ ჯგუფის“ გეგმავს ქ. ჭიათურაში საჩხერის გზატკეცილი №34/ა-ში, მოაწყოს მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმო. დაგეგმილი საქმიანობისთვის გამოყოფილი იქნება 3356 მ² მიწის ფართი. მდინარე ყვირილა საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია 60 მეტრით. მდინარესა და საწარმოს შორის მდებარეობს, როგორც ძველი ასევე მოქმედი რკინიგზის ლიანდაგი. დაგეგმილი საქმიანობის შედეგად შპს „ემ ენ ჯგუფის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმო გადამუშავებს 48 000 ტონა/წელ ნედლეულს, ანუ დღეში 160 ტ. საწარმოში სამუშაო დღეების რაოდენობა იქნება დაახლოებით 300 დღე, ხოლო სამუშაო გრაფიკი ორცვლიანი 8-16 საათიანი. აღნიშნულ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელ საწარმოში დანერგილი იქნება ბრუნვითი წყალმომარაგება. მანგანუმის გამამდიდრების პროცესში გადამუშავებული მადნის საერთო მოცულობის დაახლოებით 45% წარმოადგენს ნარჩენ შლამსა და კუდებს. კვირის განმავლობაში დაგროვილი შლამის დაახლოებითი რაოდენობა შეადგენს 394,6 მ³-ს.

საწარმოს ტერიტორიაზე მოეწყობა მოედნები, სადაც დროებით განთავსდება, როგორც

მზა ნედლეული ასევე შემოტანილი მანგანუმის მადანი და გამდიდრების შედეგად მიღებული შლამები და კუდები. საწარმოს საქმიანობისათვის საჭირო ნედლეულს კომპანია შემოიტანს შპს „ჯორჯიანმანგანუმი“ სალიცენზიო ტერიტორიებიდან და დროებით დაასაწყობებს საპროექტო ტერიტორიის ღია ტიპის საწყობში (სანაყაროზე). კარიერზე მადნის მოპოვება და თვითმცლელელებზე დატვირთვა მოხდება ექსკავატორის საშუალებით, ხოლო მოპოვებული ნედლეულის საწარმოში ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული იქნება 1-2 ერთეული ავტოთვითმცლელი. დღეში დაახლოებით 10 სატრანსპორტო ოპერაცია. კარიერებიდან ნედლეულის შემოსატანად გამოყენებული იქნება დასახლებულ პუნქტებზე გამავალი გზები და მოსახლეობის შეწუხების მინიმუმაციის მიზნით საჭირო იქნება შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება, კერძოდ: დასახლებული პუნქტის ტერიტორიაზე ტრანსპორტის მოძრაობის სიჩქარის შეზღუდვა 30 კმ-ის ფარგლებში, ავტოტრანსპორტის პრავეზის ტექნიკური გამართულობის კონტროლი, სატრანსპორტო ოპერაციების მხოლოდ დღის საათებში შესრულება. მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული შლამი დროებით განთავსდება სალექარის მიმდებარე ტერიტორიაზე მოწყობილ მყარი საფარის მქონე მოედანზე, საიდანაც გაუწყლოების შედეგად წარმოქმნილი წყალი ჩავა სალექარში და უკვე მშრალი შლამი ასევე გამოყენებული იქნება კარიერების რეკულტივაციისთვის, კერძოდ მათი განთავსება მოხდება გამომუშავებულ კარიერში და დაიფარება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენით.

საწარმოში წყლის გამოყენება ხდება სასმელ-სამეურნეო, საწარმოო და ხანძარსაწინააღმდეგო დანიშნულებით. საწარმოს სასმელ-სამეურნეო წყლით მომარაგება გათვალისწინებულია საწარმოს სიახლოვეს არსებული სასმელი მილის საშუალებით. ტექნოლოგიური ციკლისთვის ტექნიკური წყლის მიწოდება მოხდება მდინარე ყვირილადან ტუმბოს საშუალებით. გამამდიდრებელი ხაზის ცალკეულ დანადგარებს: ცხაურს, კლასიფიკატორს, სალექდაზგას, წყალი მიეწოდებათ აღნიშნული ტუმბოდან მილის საშუალებით.

მანგანუმის გამდიდრების ტექნოლოგიური ხაზის ცალკეული დანადგარების მიერ გამოყენებული წყალი დაიწრტება საწარმოს სპეციალურად მოწყობილ არხში, რომელიც დაკავშირებული იქნება ორკამერიანი 625 მ³ტევადობის ჰორიზონტალურ სალექართან. საწარმოში წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლები მიერთდება სალექართან. აღნიშნული სალექარიდან შლამის ამოღება მოხდება კვირაში ორჯერ.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, 2018 წლის 15 აგვისტოს, ჭიათურის მუნიციპალიტეტის შენობაში გაიმართა აღნიშნული პროექტის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ შპს „ემ ენ ჯგუფის“ და შპს „გამა კონსალტინგის“ წარმომადგენლები.

ექსპერტიზის ეტაპზე წარმოდგენილ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშს თან ახლავს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი. წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში ასახულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. რის საფუძველზეც სპეციალისტების მიერ შეფასებული იქნა საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოეს მოსახლემდე ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიში, რომლის მიხედვითაც ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია ფონური კონცენტრაციის გათვალისწინებით არ აღემატება ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით სამინისტროში დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე მოსახლეობის მიერ არ ყოფილა წარმოდგენილი შენიშვნები და კომენტარები დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით.

აღნიშნული გზმ-ს ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 42-ე მუხლის პირველი ნაწილის და ამავე კოდექსის II დანართის, მე-5 პუნქტის 5.1 ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება შპს „ემ ენ ჯგუფის“ სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავების (მანგანუმის მადნის გამდიდრების) საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია საქმიანობა განახორციელოს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით გათვალისწინებული შემდეგი პირობების დაცვით:
  - 3.1 შპს „ემ ენ ჯგუფმა“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
  - 3.2 უზრუნველყოს „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
  - 3.3 ნარჩენების მართვა განახორციელოს ნარჩენების მართვის კოდექსისა და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მოთხოვნების გათვალისწინებით;
  - 3.4 საწარმოს ექსპლუატაციაში გაშვებამდე უზრუნველყოს საწარმოს მუშაობის დაზუსტებული რეჟიმის, ასევე ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული წყლის რაოდენობის შესახებ დეტალური ინფორმაციის სამინისტროში წარმოდგენა.
  - 3.5 ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიის და საწარმოს ტერიტორიის მორწყვა ცხელ და მშრალ ამინდში მტვრის წარმოქმნის შესამცირებლად და კარიერიდან წამოსული მანქანების ძარის და საბურავების გარეცხვა საწარმოს ტერიტორიაზე;
  - 3.6 ექსპლუატაციაში გაშვებამდე წარმოადგინოს ნედლეულის-მანგანუმის მადნის და მზა პროდუქციის ტრანსპორტირების მარშრუტები, სქემა;
  - 3.7 უზრუნველყოს ნედლეულის, შლამებისა და კუდების ტრანსპორტირება მარაგადაფარებული ავტოტრანსპორტის საშუალებით;
  - 3.8 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 1 წლის ვადაში საწარმოს მიმდებარედ უზრუნველყოს მრავალწლიანი ხე-მცენარეების დარგვა და მისი მოვლა-პატრონობა;
  - 3.9 საწარმოს მდინარე ყვირილასთან სიახლოვის გათვალისწინებით, განახორციელოს ყველა შესაძლო ღონისძიება, წარმოების პროცესიდან მდინარის დაბინძურებისაგან დაცვის მიზნით;

- 3.10 ავარიული სიტუაციის წარმოქმნის შემთხვევაში, ჩამდინარე წყლების ავარიული ჩაშვების შესახებ, დაუყოვნებლივ აცნობოს სამინისტროს ცხელ ხაზზე;
- 3.11 უზრუნველყოს გამწმენდი ნაგებობის ეფექტურობის კონტროლი და საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი ღონისძიებების განსაზღვრა, მათ შორის გამწმენდის ეფექტურობის გაზრდა;
- 3.12 შპს „ემ ენ ჯგუფმა“ სამუშაოების დაწყების, დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
- 3.13 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ემ ენ ჯგუფს“
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ემ ენ ჯგუფის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ჭიათურის მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
7. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი